

POSTANOWIENIE

29 stycznia 2026 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Agnieszka Jurkowska-Chocyk

na posiedzeniu niejawnym 29 stycznia 2026 r. w Warszawie

w sprawie z powództwa Banku spółki akcyjnej w W.

przeciwko Ł.S.

o zapłatę,

na skutek skargi kasacyjnej Ł.S.

od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie

z 16 maja 2024 r., XXIII Ga 316/24,

I. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

II. zasądza od Ł.S. na rzecz Banku spółki akcyjnej w W. 4 050 (cztery tysiące pięćdziesiąt złotych) kosztów postępowania kasacyjnego z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie za czas po upływie tygodnia od dnia doręczenia zobowiązanemu niniejszego postanowienia do dnia zapłaty.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 7 czerwca 2023 r. Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie zasądził od pozwanego Ł.S. na rzecz powoda Banku spółki akcyjnej z siedzibą w W. 57 035,73 zł wraz z odsetkami w wysokości ustawowej za opóźnienie od 9 lipca 2019 r. do dnia zapłaty (pkt 1) oraz orzekł o kosztach postępowania (pkt 2-4).

Wyrokiem z 16 maja 2024 r. Sąd Okręgowy w Warszawie oddalił apelację

pozwanego (pkt 1); zasądził od pozwanego na rzecz powoda koszty postępowania apelacyjnego (pkt 2); przyznał kuratorowi pozwanego - adw. A.T. 1 328,40 zł brutto tytułem wynagrodzenia za reprezentowanie pozwanego w ramach postępowania apelacyjnego i polecił wypłacenie jej tej kwoty tymczasowo ze Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w Warszawie (pkt 3); nakazał pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w Warszawie 1 328,40 zł tytułem wydatków poniesionych tymczasowo przez Skarb Państwa (pkt 4).

Pozwany wniósł skargę kasacyjną, w której zaskarżył wyrok Sądu Okręgowego w części, tj. co do punktów 1, 2 i 4. We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący powołał się na jej oczywistą zasadność. Wskazał, że Sąd drugiej instancji nieprawidłowo przyjął zasadność wypowiedzenia umowy kredytu przez powoda oraz brak przedawnienia roszczenia.

W odpowiedzi powód wniósł o odmowę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i zasądzenie na jego rzecz zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach Kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej. Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1-4 k.p.c., nie służy zaś merytorycznej ocenie skargi kasacyjnej. W razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione.

Oczywista zasadność skargi kasacyjnej (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.) zachodzi wówczas, gdy z treści skargi bez potrzeby głębszej analizy oraz szczegółowych rozważań wynika, że wadliwości przytoczone w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, uzasadniają uwzględnienie skargi. W wypadku, gdy strona skarżąca twierdzi, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, powinna przedstawić argumentację prawną wyjaśniającą w czym ta oczywistość się wyraża oraz uzasadnić to twierdzenie. Konieczne jest w związku z tym wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia prawa materialnego i procesowego, polegającej na jego oczywistości *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49; postanowienie Sądu Najwyższego z 14 lipca 2005 r., III CZ 61/05, OSNC 2006 r., nr 4, poz. 75; postanowienie Sądu Najwyższego z 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06). Wymaga przy tym podkreślenia, że przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia (zob. postanowienie SN z 8 października 2015 r., IV CSK 189/15). Wynikająca z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. przesłanka oczywistej zasadności skargi kasacyjnej ma charakter wyjątkowy. W konsekwencji, w judykaturze Sądu Najwyższego przyjmuje się, że skarga kasacyjna jest zasadna w stopniu „oczywistym”, jeżeli można ją stwierdzić „na pierwszy rzut oka”, bez potrzeby pogłębionego badania okoliczności sprawy (zob. postanowienie SN z 2 sierpnia 2007 r., III UK 45/07).

Bliższa analiza wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie pozwala przyjąć, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona w przyjętym wyżej rozumieniu.

W lakonicznym uzasadnieniu skarżący ograniczył się do stwierdzenia, że oczywista zasadność skargi polega na „niezrozumiałym i nieuprawnionym” przyjęciu przez Sąd drugiej instancji, że w sprawie zasadne było wypowiedzenie umowy kredytu przez powoda oraz że roszczenie nie było przedawnione. Skarżący nie przedstawił argumentacji prawnej uzasadniającej to twierdzenie ani nie wyjaśnił, dlaczego naruszenie bliżej niesprecyzowanych przepisów prawa procesowego lub materialnego doprowadziło do wydania oczywiście nieprawidłowego orzeczenia.

Ubocznie należy wskazać, że Sąd Najwyższy na etapie przedsądu nie bada podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia (art. 398⁴ § 1 pkt 2 k.p.c.), a jedynie wnioski o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i jego uzasadnienie (art. 398⁴ § 2 k.p.c.), które stanowią odrębne elementy konstrukcyjne skargi kasacyjnej. Skarga kasacyjna powinna być tak zredagowana i skonstruowana, by Sąd Najwyższy nie musiał poszukiwać elementów kreatywnych skargi.

Nawet jeśli przyjąć, że wadliwości wskazane we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania są skorelowane z podstawami kasacyjnymi, to nie ulega wątpliwości, że art. 233 k.p.c. uchyla się spod kontroli kasacyjnej, bowiem przepis ten określa kryteria oceny wiarygodności i mocy dowodów (zob. np. postanowienie SN z 17 lipca 2025 r., I CSK 2569/24). Z kolei stosowanie klauzuli generalnej z art. 5 k.c. pozostaje domeną sądów *meriti*, a Sąd Najwyższy w postępowaniu kasacyjnym mógłby zakwestionować ocenę tych sądów, gdyby była rażąco błędna i krzywdząca, czego jednak skarżący nie wykazał w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania (por. wyrok SN z 20 listopada 2024 r., II CSKP 1092/22).

Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono zgodnie z art. 98 § 1, 1¹ i 3 w związku z art. 99 k.p.c. i § 2 pkt 6, § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

Reprezentujący pozwanego kurator nie złożył wniosku o przyznanie mu wynagrodzenia z tego tytułu.

Agnieszka Jurkowska-Chocyk

A.G.

[SOP]